

Безпекова політика в сучасному світі

Книга присвячена актуальним питанням сьогодення — безпековим політикам на міжнародному, національному та корпоративному рівнях на фоні активізації та посилення процесів світового руху в напрямку багатопolarity, зростання гібридних загроз, загострення геополітичного суперництва та боротьби за ресурси, міжнародного тероризму, ускладнення регіональних конфліктів, зростання нелегальної міграції тощо. Особливу увагу приділено процесам глибокої кризи сучасної системи міжнародних відносин, сформованої після Другої світової війни та заснованої на спільних інституціях, інтегрованих економіках і глобальній архітектурі безпеки. При цьому особливий наголос зроблено на важливості врахування у процесі побудови ефективної системи корпоративної безпеки глобальних тенденцій, геополітичних ризиків, специфіки місцевих економіко-політичних еліт, політики держави, національних стратегій безпеки.

Книга стане у нагоді науковим співробітникам та аналітикам, державним управлінцям, фахівцям із захисту об'єктів критичної інфраструктури, представникам бізнесу, які займаються поточними та стратегічними питаннями розвитку й безпеки бізнесу в умовах сучасних безпекових викликів у світі. Крім того, матеріал книги може бути використаний у навчальних цілях.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	7
ВСТУП	11
ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ І СКОРОЧЕНЬ	15
1. МІЖНАРОДНЕ БЕЗПЕКОВЕ СЕРЕДОВИЩЕ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ І ЗАГРОЗИ	17
1.1. Міжнародне безпекове середовище в умовах геополітичних викликів, зміни однополярного світу і гібридних загроз ХХІ століття	17
1.2. Система міжнародної безпеки: сучасні тенденції та новітні виклики	29
1.2.1. Загострення геополітичного суперництва та боротьба за ресурси. Сучасні виміри глобальної безпеки в енергетичній, економічній та продовольчій сферах	36
1.2.2. Неконтрольоване поширення зброї масового ураження та звичайних озброєнь	45
1.2.3. Загострення регіональних воєнних конфліктів. Моніторинг найбільших воєнних конфліктів останнього часу	49
1.2.4. Світові ядерні сили. Ядерне роззброєння, контроль над озброєннями та нерозповсюдження	61
1.2.5. Актуалізація проблематики безпечного застосування штучного інтелекту та космічної безпеки, пов'язаної із захистом критичної супутникової інфраструктури	69
1.2.6. Контроль за торгівлею товарами подвійного використання і зброєю	98
1.2.7. Міжнародний тероризм як загроза глобальній та національній безпеці	100
1.2.8. Зростання нелегальної міграції та нерегульованість прикордонного режиму	103
1.3. Криза розвитку міжнародних політичних утворень, метою яких є забезпечення міжнародної або регіональної безпеки	108

1.3.1. Необхідність формування нової архітектури світової безпеки та побудови нових державних систем та інституцій безпеки, які враховують зміни у політиці США, Євросоюзу, Китаю, НАТО	108
1.3.2. НАТО: основні виклики і загрози в умовах формування нового глобального середовища безпеки	112
1.3.3. Роль НАТО в міжнародній безпеці. Зміна ролі НАТО як гаранта безпеки Євросоюзу	119
1.3.4. Інші регіональні політичні утворення (ООН, ОБСЄ, БРІКС, ОДКБ тощо) та їх роль у глобальному безпековому середовищі	130
1.4. Гібридна війна як сучасний спосіб ведення війни: її характерні ознаки та застосовний інструментарій	148
1.4.1. Новітні технології та інструменти гібридної війни сучасного типу	148
1.4.2. Гібридний вплив агресора на країну-жертву через економічно-фінансові важелі та корупцію. Втручання у вибори як розповсюджена гібридна технологія	165
1.4.3. Кіберпростір як сфера геополітичного протистояння. Кібервійни та кібератаки як сучасні напрями гібридних конфліктів	173
1.4.4. Енергетичні війни як важлива складова гібридної війни та як загроза міжнародній та національній безпеці	177
1.4.5. Заходи протидії гібридним проявам у міждержавному протистоянні	186
1.5. Ризики функціонування міжнародного криптовалютного ринку. Боротьба за світове лідерство на ринку криптовалюти	191
1.6. Міжнародний ринок золота: схильність до спекуляцій та волатильності	198
2. РЕГІОНАЛЬНІ ТА НАЦІОНАЛЬНІ ПОЛІТИКИ БЕЗПЕКИ ЯК ІНСТРУМЕНТИ МІЖНАРОДНОЇ СИСТЕМИ БЕЗПЕКИ	204
2.1. Пріоритетні загрози міжнародній безпеці на глобальному рівні. Карта ризиків країн Великої сімки (G7)	204
2.2. Європейська система регіональної безпеки: розроблена консенсусна модель безпеки та реальний стан безпекової ситуації в ЄС	208
2.2.1. Новітні загрози європейській безпеці	208
2.2.2. Енергетична криза в Європі: прогалини у реформуванні енергоринку	214

2.2.3. Енергетична політика Європейського Союзу	222
2.2.4. Прийняття Стратегії ЄС із забезпечення підготовленості Союзу (EU Preparedness Union Strategy) для посилення спільних спроможностей та координації зусиль у сферах оцінювання ризиків, кризового управління та зміцнення стійкості ЄС	227
2.2.5. Напрями розбудови, трансформації та основні ознаки сучасної архітектури європейської безпеки	234
2.3. США як головний актор у сфері міжнародної безпеки в умовах переходу до багатопolarityності у світі	248
2.3.1. Найбільші загрози національній безпеці США. Щорічний звіт Департаменту внутрішньої безпеки США «Оцінка загроз країні» (Homeland Threat Assessment) 2024 р.	248
2.3.2. Еволюція глобального лідерства США у сучасній системі міжнародних відносин	256
2.3.3. Стратегічні пріоритети у сфері національної безпеки: сучасний досвід США	267
2.4. Торговельні війни, агресивна тарифна політика у світі та транспортні коридори: виклики й загрози міжнародній безпеці	272
2.4.1. Торговельні війни сучасності: мета, інструменти та наслідки	273
2.4.2. Хронологія торговельних війн останнього часу: причини, цілі, результати	278
2.4.3. Сучасний «великий» перерозподіл транспортних коридорів у світі	299
2.5. Зростаюча економічна взаємозалежність країн та безпекова криза у світі	311
3. ПОЛІТИКА КОРПОРАТИВНОЇ БЕЗПЕКИ: НЕОБХІДНІСТЬ МОДЕРНІЗАЦІЇ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ МІЖНАРОДНИХ ТА НАЦІОНАЛЬНИХ ЕКОНОМІКО-ПОЛІТИЧНИХ ЗМІН	314
3.1. Загрози корпоративній безпеці в умовах економічної та політичної нестабільності у світі	314
3.1.1. Ідентифікація сучасних загроз корпоративній безпеці	314
3.1.2. Чинники (індикатори), які свідчать про послаблення корпоративної безпеки	340

3.1.3. Напрями проведення аудиту корпоративної системи безпеки бізнесу. Широке трактування аудиту, який має бути проведений на корпоративному рівні, його складові	345
3.1.4. Створення приватних моделей загроз безпеці бізнесу в контексті сучасної міжнародної практики	348
3.2. Політика корпоративної безпеки суб'єктів господарювання державного та недержавного секторів	353
3.2.1. Напрями й інструменти створення ефективної системи безпеки суб'єктів господарювання	353
3.2.2. Напрями забезпечення й основні складові системи корпоративної безпеки: триада «Політика — ресурси — інформація»	359
3.2.3. Розроблення Політики безпеки суб'єктів господарювання. Конструктивні та деструктивні Політики корпоративної безпеки. Елементи Політики корпоративної безпеки	362
3.2.4. Антикорупційний корпоративний аудит	371
3.2.5. Роль конкурентної розвідки у забезпеченні безпеки бізнесу ..	384
3.2.6. Створення систем підтримки прийняття рішень на корпоративному рівні	392
3.3. Ціна корпоративної безпеки	396
3.3.1. Оцінка результативності конкурентної розвідки на корпоративному рівні	396
3.3.2. Межі відповідальності служби корпоративної безпеки	405
3.3.3. Типові критерії оцінювання ефективності діяльності служби корпоративної безпеки. Взаємодія служби безпеки з іншими підрозділами суб'єкта господарювання. Контроль діяльності служби безпеки	412
ВИСНОВКИ ЩОДО СУЧАСНИХ БЕЗПЕКОВИХ ВИКЛИКІВ НА ГЛОБАЛЬНОМУ, НАЦІОНАЛЬНОМУ ТА КОРПОРАТИВНОМУ РІВНЯХ	418
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	422
РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ ПОСІБНИКА	453
ПРО АВТОРА	460

Перейти на сайт →